

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Sžfk/24/2017
Identifikačné číslo spisu: 1016201600
Dátum vydania rozhodnutia: 13.06.2018
Meno a priezvisko: Mgr. Peter Melicher
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1016201600.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, IČO: 00 397 768, Šrobárova 2, Košice, právne zastúpeného: Sýkora - advokátska kancelária, s.r.o., Zoborská 13, Košice, proti žalovanému: 1./ Výskumná agentúra, Hanulova 5/B, Bratislava, 2./ Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného v 1./ rade Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21500107/S01 zo dňa 01.07.2016 v spojení so Žiadosťou o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26220220104/Z02 zo dňa 01.07.2016, v konaní o kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/183/2016-230 zo dňa 25.01.2017, o návrhu žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti, jednohlasne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/183/2016-230 zo dňa 25.01.2017 z a m i e t a.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj ako „krajský súd“ alebo „prvostupňový súd“) napadnutým uznesením č. k. 2S/183/2016-230 zo dňa 25.01.2017 postupom podľa § 98 ods. 1 písm. g/ zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej len „SSP“) odmietol žalobu o preskúmanie zákonnosti postupu a rozhodnutia žalovaného v 1./ rade Správy o zistenej nezrovnalosti č. N21500107/S01 zo dňa 01.07.2016 v spojení so Žiadosťou o vrátenie časti poskytnutých finančných prostriedkov v sume 24.785,83 eura v lehote najneskôr do 50 kalendárnych dní odo dňa doručenia žiadosti č. 26220220104/Z02 zo dňa 01.07.2016 a o trovách konania rozhodol podľa § 170 písm. a/ SSP tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Dňa 22.09.2010 uzatvoril žalobca so žalovaným v 2./ rade v zastúpení žalovaným v 1./ rade zmluvu o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej aj ako „NFP“) č. 104/2010/2.2/OPVáV na projekt „Probiotické mikroorganizmy a bioaktívne látky prírodného pôvodu pre zdravšiu populáciu Slovenska“,

kód ITMS 26220220104. Na základe uvedenej zmluvy boli žalobcovi poskytnuté finančné prostriedky na účel uvedený v zmluve. Žalobca vykonal verejné obstarávanie na predmet zákazky „Spotrebný materiál pre biomedicínsky výskum“.

3. Dňa 15.05.2013 vystavil žalovaný v 1./ rade Záznam z administratívnej kontroly verejného obstarávania a Kontrolný zoznam k identifikácii porušenia pravidiel a princípov verejného obstarávania k predmetnému verejnému obstarávaniu v rámci projektu, na základe ktorého nebolo zistené porušenie postupov a princípov verejného obstarávania.

4. Žalovaný v 1./ rade vykonal dňa 27.01.2015 opätovnú administratívnu kontrolu, na základe ktorej vystavil Kontrolný záznam na identifikáciu porušenia zásad verejného obstarávania zo dňa 20.02.2015 a Záznam z administratívnej kontroly verejného obstarávania zo dňa 27.01.2015, v ktorých uviedol zistené nezrovnalosti. Na základe opätovnej administratívnej kontroly verejného obstarávania vystavil žalovaný v 1./ rade dňa 01.07.2016 list pre žalobcu, prílohou ktorého boli:

- Správa o zistenej nezrovnalosti č. N21500107/S01 zo dňa 01.07.2016,
- Žiadosť o vrátenie finančných prostriedkov projektu č. 26220220104/Z02 zo dňa 01.07.2016.

5. Krajský súd bol toho názoru, že správu a na ňu nadväzujúcu žiadosť je podľa ich obsahu nutné považovať za postup podľa § 27a ods. 4 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskej únie v znení neskorších predpisov (ďalej aj ako „zákon č. 528/2008 Z.z.“), teda za výzvu na dobrovoľné vrátenie časti poskytnutého príspevku. Ide o opatrenia orgánu verejnej správy, ktoré sami o sebe nemajú za následok založenie, zmenu, zrušenie alebo deklaráciu práv, právom chránených záujmov alebo povinností žalobcu a ani sa ich priamo nedotýkajú. Správa i žiadosť sú vo svojej podstate len opatreniami predbežnej povahy, teda nie sú konečnými autoritatívnymi rozhodnutiami správneho orgánu o právach a povinnostiach žalobcu v súvislosti so zisteným porušením pravidiel a postupov verejného obstarávania a vysporiadaním finančných vzťahov. Ich súdne preskúmanie na základe podanej správnej žaloby je preto neprípustné.

6. Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd k záveru, že žalobu je potrebné odmietnuť podľa § 98 ods. 1 písm. g/ SSP pre jej neprípustnosť, nakoľko smeruje proti opatreniam predbežnej povahy, ktoré nemohli mať za následok ujmu na subjektívnych právach žalobcu.

7. Žalobca proti uzneseniu krajského súdu podal dňa 08.02.2017 kasačnú sťažnosť v rámci ktorej požiadal o priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti podľa § 447 SSP z dôvodu hrozby vzniku závažnej ujmy v dôsledku právnych následkov napadnutých správnych aktov, pričom priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

8. Žalobca uviedol, že okamžitým výkonom napadnutých správnych aktov hrozí žalobcovi vznik závažnej ujmy a značnej finančnej škody, pričom žalobca ani nedisponuje finančnými prostriedkami v rozsahu uloženej korekcie. Táto suma predstavuje neúnosné zaťaženie rozpočtu žalobcu, ktorá je spôsobilá zabrzdiť nielen plánovaný rozvoj činností žalobcu, ale aj bežný chod žalobcu - verejnej vysokej školy, nakoľko takýto postih predstavuje značnú finančnú položku, ktorú žalobca nemohol predvídať a jej úhrada ohrozuje činnosť žalobcu pôsobiaceho vo verejnom záujme, čím vzniká reálne ohrozenie ďalšieho plnenia poslania žalobcu ako verejnej vysokej školy. Vzhľadom na pomery žalobcu tento nie je schopný uvedené finančné prostriedky zabezpečiť bez toho, aby nedošlo k vážnemu ohrozeniu plnenia jeho základných úloh vo vzťahu k svojim študentom a zamestnancom. Žalobca nie je schopný uhradiť uloženú korekciu, pričom v prípade jej nezaplatenia v dôsledku napadnutých správnych aktov bezprostredne hrozí, že voči žalobcovi budú uplatňované a vykonávané ďalšie postihy v zmysle osobitných právnych predpisov, najmä podľa § 27a zákona č. 528/2008 Z. z..

9. S prihliadnutím na predmet konania, ako aj hroziace závažné ujmy, značné finančné škody a iné nenapraviteľné následky spôsobené právnymi následkami napadnutých správnych aktov, považuje žalobca za nevyhnutné, aby súd priznal kasačnej sťažnosti odkladný účinok v zmysle § 447 ods. 1 SSP.

10. Podľa § 447 ods. 1 SSP kasačný súd môže na návrh sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa uznesením priznať kasačnej sťažnosti odkladný účinok, ak by právnymi následkami napadnutého rozhodnutia krajského súdu hrozila závažná ujma a priznanie odkladného účinku nie je v rozpore s verejným záujmom.

11. Podľa § 447 ods. 2 SSP nastúpením odkladného účinku zo zákona alebo jeho priznaním na základe rozhodnutia kasačného súdu podľa odseku 1 sa do právoplatného rozhodnutia kasačného súdu o kasačnej sťažnosti pozastavujú účinky napadnutého rozhodnutia krajského súdu a takéto rozhodnutie nemôže byť podkladom na vydanie naň nadväzujúcich rozhodnutí alebo opatrení iných orgánov verejnej moci. Na rozhodovanie o odkladnom účinku sa primerane použijú ustanovenia § 186 až 189 okrem lehôt podľa § 187 ods. 1 a 3.

12. Podľa § 188 SSP, ak správny súd návrhu žalobcu nevyhovie, uznesením ho zamietne.

13. Odkladný účinok kasačnej sťažnosti je upravený v § 446 a § 447 SSP s tým, že všeobecne platí pravidlo, že pokiaľ Správny súdny poriadok neustanoví inak, kasačná sťažnosť nemá odkladný účinok. Výnimku predstavuje práve § 446 ods. 2 SSP, podľa ktorého kasačná sťažnosť má odkladný účinok, ak bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe alebo žalobe proti inému zásahu, ak žalovaným orgánom verejnej správy je správca dane alebo orgán verejnej správy, ktorý rozhodol o riadnom opravnom prostriedku podanom proti rozhodnutiu alebo opatreniu správcu dane, bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe, ak žalovaným orgánom verejnej správy je Úrad pre verejné obstarávanie, ktorý rozhodol vo veciach týkajúcich sa výkonu dohľadu nad verejným obstarávaním, bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania, bola podaná proti rozhodnutiu krajského súdu vo veci samej vydanému v konaní o správnej žalobe vo veciach zaistenia a administratívneho vyhostenia. V ostatných prípadoch, v zmysle už zmieneného všeobecného pravidla, kasačná sťažnosť odkladný účinok nemá, avšak sťažovateľ má možnosť procesným predpisom predpísaným postupom (§ 447 ods. 1 SSP) podať návrh na priznanie odkladného účinku. Možnosť podania tohto návrhu je plne ovládaná dispozičnou zásadou. Nakoľko návrh na priznanie odkladného účinku má povahu rozhodnutia vo veci samej (§ 55 ods. 2 SSP), musí obsahovať všeobecné náležitosti podania (§ 57 ods. 1 SSP) a zároveň aj jednu špecifickú náležitosť plynúcu práve z osobitosti tohto „čiastkového konania“ v rámci konania kasačného, a to dostatočnú identifikáciu dôvodu pre priznanie odkladného účinku.

14. V tejto súvislosti je kľúčovým pojmom „hrozba závažnej ujmy“, ktorej preukázanie dopadá na ťarchu toho, kto podáva návrh na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Hrozba závažnej ujmy ako jeden z materiálnych znakov (okrem nej aj súlad s verejným záujmom) je ťažiskom celého tohto „čiastkového konania“ a od jej preukázania závisí, či kasačný súd prizná kasačnej sťažnosti odkladný účinok alebo návrh zamietne. Najvyšší súd ďalej uvádza, že hrozba závažnej ujmy musí byť navyše priama a nesmie ísť len o hypotetickú možnosť. Tiež nesmie byť nepatrná, ale musí mať závažný dopad. Musí ísť teda o hrozbu závažnej ujmy na subjektívnych právach žalujúcej fyzickej osoby, právnickej osoby, ďalšieho účastníka konania, osoby zúčastnenej na konaní (§ 442 SSP), alebo v prípade podania návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti žalovaným správnym orgánom o hrozbu závažnej ujmy spojenú s nastolením nezákonného stavu. Závažná ujma predstavuje najširšie vyjadrenie pre sťažovateľa neželaného stavu, ktorý by v dôsledku trvania účinkov rozsudku krajského súdu priamo hrozil alebo už nastal. Vznik ujmy musí byť v príčinnej súvislosti s výkonom, či iným právnym následkom plynúcim z rozhodnutia krajského súdu.

15. Pokiaľ by súd rozhodoval o návrhoch na priznanie odkladného účinku žalobe alebo kasačnej sťažnosti paušálne, tak by ho priznával vždy, pokiaľ by finančná situácia toho kto návrh na priznanie odkladného účinku podáva bola negatívne ovplyvnená vzhľadom na výkon rozhodnutia správneho orgánu, čím by sa poprel zmysel priznania odkladného účinku. Základným zmyslom odkladného účinku nie je všeobecne aplikovateľné oddialenie účinku právoplatného rozhodnutia správneho orgánu, ale ide o mimoriadny nástroj na zabránenie stavu, kedy by v dôsledku okamžitého výkonu právoplatného

rozhodnutia správneho orgánu bola konkrétnym, zásadným a nezvratným spôsobom negatívne ovplyvnená možnosť faktického výkonu hospodárskej činnosti konkrétneho subjektu alebo ohrozená samotná jeho existencia (pozri Rozhodnutie Krajského súdu v Brne sp. zn. 62Af 42/2011 zo dňa 03.08.2011).

16. Najvyšší súd Slovenskej republiky pri posudzovaní dôvodnosti návrhu žalobcu na odkladný účinok kasačnej sťažnosti, a to aj vo svetle vyššie uvedeného, dospel k záveru, že nie je daný zákonný dôvod na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti. Žalobca priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti odôvodňuje predovšetkým tým, že by sa zaplatením finančných prostriedkov zabrzdil plánovaný rozvoj činností žalobcu a bežný chod žalobcu.

17. Vzhľadom na vyššie uvedené, najvyšší súd dospel k záveru, že žalobcom uvádzané dôvody v návrhu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nie sú spôsobilé privodiť žalobcovi závažnú ujmu predpokladanú procesným predpisom. Žalobca nepreukázal, že by mu v dôsledku trvania účinkov rozsudku krajského súdu priamo hrozila závažná ujma, teda že by bola zásadným nezvratným spôsobom negatívne ovplyvnená možnosť faktického výkonu jeho činnosti alebo dokonca by bola ohrozená samotná jeho existencia. Najvyšší súd preto s poukazom na § 447 ods. 2 veta posledná SSP v spojení s § 188 SSP návrh žalobcu na priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti zamietol.

18. Taktiež vzhľadom na nesplnenie už prvej z podmienok stanovených vo vyššie citovanom ustanovení § 447 ods. 1 SSP, najvyšší súd sa nezaoberal tým, či priznanie odkladného účinku kasačnej sťažnosti nebude v rozpore s verejným záujmom.

19. Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky prijal uznesenie jednohlasne (§ 139 ods. 4 SSP v spojení s § 463 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.